CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova (old)

Vladislav Gribincea: „Judec?torii se tem de executiv ?i iau decizii în func?ie de voin?a celor care se afl? la putere”

paik · Monday, February 9th, 2015

Ce fel de justi?ie e acea care condamn? un magistrat participant la o vân?toare ilegal? ?i autor al împu?c?turii fatale soldat? cu moartea unui om – la doi ani de închisoare cu suspendare… ?i o justi?ie care îl las? s? fuga din sala de judecat? pe un fost ministru g?sit vinovat de neglijen?? în serviciu soldatat? cu moartea unui om în timpul violen?elor din aprilie 2007?

Despre cazurile Papuc ?i Cre?u – hârtie de turnesol a justi?iei moldovene?ti, discut?m cu juristul Vladislav Gribincea, directorul Centrului de Resurse Juridice din Moldova (CRJM).

Europa Liber?: Domnule Gribincea, despre justi?ie vorbim mult la modul abstract, mult de tot în ultima vreme, dar avem acum, din punctul meu de vedere, dou? pretexte excelente pentru o discu?ie punctual? ?i concret?. De aceea, v? întreb: când v? uita?i cu ochi de profesionist la cazul Papuc – fostul ministru de interne condamnat pentru violen?ele din aprilie 2009, la cap?tul unui extrem de anevoios proces de judecat?, ?i l?sat s? se „evaporeze”din sala de judecat?, cu o foarte mare probabilitate s? nu mai fie prins ?i încarcerat – la ce v? gândi?i personal?

Vladislav Gribincea: „Astfel de cazuri în cauze obi?nuite nu se întâmpl? ?i, probabil, situa?ia domnului Papuc vorbe?te despre o predispozi?ie a judec?torilor de a fi extrem de sensibili atunci când este vorba de limitarea drepturilor persoanelor influente sau care au fost influen?e în Republica Moldova. Probabil, este destul de r?spândit? în rândul judec?torilor, temerea de a afecta cumva mai-marii acestei ??ri. Nu se ?tie cine mai revine la putere…”

Europa Liber?: Când zice?i c? nu se întâmpl? în mod normal a?a ceva, ce ave?i în vedere?

Vladislav Gribincea: „În momentul în care Curtea de Apel pronun?? o sentin?? cu închisoare, în toate celelalte cazuri persoanele condamnate ?i prezente în sal? sunt luate sub straj? imediat. În cazul domnului Papuc, arestarea nu a avut loc.”

Europa Liber?: Institu?iile de drept din R. Moldova ?i-au tot pasat de la una la alta responsabilitatea în ce prive?te arestul ?i anun?area în c?utare a fostului ministru, care nu a putut fi re?inut chiar din sala de judecat?, pentru c? la ?edin?? nu au fost chema?i ?i poli?i?ti, iar dup? asta dispozitivul hot?rârii judec?tore?ti a ajuns la Inspectoratul General de Poli?ie abia a doua zi. Într-un final, la zece zile de la condamnarea lui Gheorghe Papuc,

Judec?toria Centru a anun?at c? acesta a fost dat în c?utare na?ional?. Cum s? privim la toate aceste întâmpl?ri?

Vladislav Gribincea: „În alte cazuri a?a ceva nu se întâmpl?, iar scuze pot fi g?site oricând. Eu sunt convins c? aici pur ?i simplu s-a dorit ca condamnatul s? nu fie arestat imediat, pentru a-i da o ?ans? s? scape."

Europa Liber?: Pe 19 ianuarie s-a pronun?at verdictul.Mai crede?i c? mai sunt ?anse s? fie g?sit ?i încarcerat?

Vladislav Gribincea: „Vorbim de domnul Papuc, adic? de un general. În mod normal, o persoan? cu titlul de general, care a de?inut func?ii destul de importante în aceast? ?ar? ar trebui s? dea un exemplu pentru to?i ?i s? se prezinte singur la autorit??i, s? nu a?tepte s? fie c?utat pentru executarea sentin?ei. Domnul Papuc a ales s? nu fac? acest lucru ?i, probabil, se va eschiva în continuare de la urm?rirea penal?."

Europa Liber?:Cine ar trebui s? r?spund? pentru felul cum s-au comportat institu?iile statului?

Vladislav Gribincea: „Lucrurile sunt destul de încurcate. Cred c? Consiliul Superior al Magistraturii ar trebui s? demareze o investiga?ie în acest sens, iar Ministerul Afacerilor Interne – la fel ar trebui s? declan?eze o investiga?ie separat? ?i s? identifice care, de fapt, a fost problema ?i cine sunt cei vinova?i. În cazul în care se relev? c? este vorba de o problem? sistemic?, atunci ar trebui s? se înl?ture cauzele."

Europa Liber?: Din câte în?eleg, dumneavoastr? nu vi se pare o problem? sistemic?, ci vi se pare un caz individual, în care, dat fiind profilul inculpatului, s-a aranjat totul ca el s? le scape „printre degete" institu?iilor statului.

Vladislav Gribincea: „Din câte am în?eles, argumentul era c? în sal? nu era poli?ie. Exist? poli?ist de gard? la Curtea de Apel Chi?in?u ?i acel poli?ist are competen?? conform legii s? re?in? persoanele. De asemenea, în sal? era procurorul. Procurorul, conform legii, de asemenea are asemenea competen?e."

Europa Liber?: Deci, în momentul când l-au v?zut c? pleac?, cineva din aceste persoane trebuia s? se sesizeze?

Vladislav Gribincea: „În cazul în care nu este poli?ia, persoana poate fi re?inut? de procuror sau de c?tre poli?ist, care nu are în atribu?ii principale acest lucru, ?i ulterior, când vine poli?ia specializat? în acest sens, s? fie transmis autorit??ilor pentru executarea sentin?ei."

Europa Liber?: E limpede. ?i dac? ne-am uita la verdictul în cazul Cre?u – doi ani cu suspendare pentru participarea la o vân?toare ilegal?, se pare totu?i, de?i nu este chiar clar, soldat? cu moartea unui om ?i t?inuirea acestei ispr?vi – deci, un magistrat t?inuie?te de rând cu al?i participan?i vân?toare. Dac? ne uit?m la aceast? condamnare la modul general, ca la o condamnare a unui inculpat anume de o justi?ie anume – ce spune ea despre justi?ie?

Vladislav Gribincea: „Pentru mine nu este foarte clar dac? domnul Cre?u a fost condamnat pentru participarea la vân?toarea ilegal? sau doar pentru faptul c? din ac?iunile lui a decedat din impruden?? cineva. Dac? vorbim de sanc?iune, atunci e ceva obi?nuit ca în astfel de cazuri s? se

aplice o sanc?iune cu suspendare. Totu?i, acest caz este unul deosebit, este vorba despre cazul unui magistrat cu func?ie important? în sistem la acea dat?. O persoan?, care, se pare, a negat cu vehemen?? vinov??ia sa. Atunci când este vorba despre un magistrat care neag? cu vehemen?? vinov??ia, sanc?iunea pare neobi?nuit de blând?."

Europa Liber?: Deci, dac? avem un omor din impruden??, în aceast? situa?ie doi ani cu suspendare nu ar trebui s? ne mire ?i problema ar trebui c?utat? în faptul c? vân?toarea nu ar fi fost tratat? ca ilegal?, da?

Vladislav Gribincea: „Problema poate fi privit? din dou? perspective. Prima este fondul dosarului ?i aici lucrurile sunt destul de complicate ?i sensibile, nu am v?zut motivarea sentin?ei judec?tore?ti, probabil aceasta va veni în câteva s?pt?mâni.

În ceea ce prive?te îns??i severitatea sanc?iunii, lucrurile sunt mai complicate, dar oricum, nu cunoa?tem toate circumstan?ele cauzei, judec?torul le cunoa?te ?i a? dori s? am încredere în sentin?a judec?toreasc?. Blânde?ea sanc?iunii genereaz? discu?ii, dar acestea pot fi spulberate printr-o motivare bun? a deciziei judec?tore?ti."

Europa Liber?: Nu vi s-a p?rut suspect timpul când s-au pronun?at aceste verdicte – adic? faptul c? un dosar care dateaz? din 2009 ?i altul – la fel cu o anumit? istorie destul de îndelungat? – au fost finalizate concomitent parc??

Vladislav Gribincea: „Eu am urm?rit ?i alte dosare destul de sensibile pentru judec?tor ?i am observat c? înainte de alegeri multe dintre acestea au fost amânate pân? dup? alegeri. În?elegerea mea a acestui fenomen este c? judec?torii, de?i formal sunt independen?i, totu?i se tem de executiv ?i iau uneori decizii în func?ie de voin?a celor care sunt la putere ?i nu numaidecât în func?ie de spiritul sau buchia legii.

Europa Liber?: În definitiv, ce diagnostic a?i pune justi?iei dup? aceste dou? procese?

Vladislav Gribincea: „Reformele lansate în justi?ie aduc roade, dar impactul acestor reforme este înc? minor. Acel sindrom al dependen?ei de executiv sau legislativ în rândul judec?torilor este deosebit de r?spândit ?i, cu p?rere de r?u, m? tem c? în rândul judec?torilor sunt prea pu?in cei curajo?i, care ar putea s? dea o palm?, când merit?, celor vinova?i."

Europa Liber?: Dumneavoastr? ?i colegii dvs. De la CRJM v-a?i f?cut un fel de meserie din a analiza cum func?ioneaz? justi?ia, cum se comport? magistra?ii. Recent a?i publicat un studiu despre promovarea în func?ii a judec?torilor. A?i analizat anul 2014, deci tocmai perioada de dup? reforma acestui sistem de promovare a magistra?ilor. Concluziile nu sunt deloc îmbucur?toare. Întrebarea mea este, totu?i: vede?i vreo leg?tur? între felul cum ajung în func?ii judec?torii ?i cum judec? ei în ultim? instan???

Vladislav Gribincea: „Bineîn?eles. Promovarea unor persoane cu verticalitate pronun?at? în sistem, cu regret, la moment nu are loc, iar f?r? judec?tori cu verticalitate de fier este destul de greu s? ai justi?ie echitabil? într-o ?ar? de genul nostru."

Europa Liber?: Dar când s-a reformat sistemul acesta de promovare, tocmai asta s-a spus: c? îl reform?m ca s?-l facem s? func?ioneze bine.

Vladislav Gribincea: „În urma analizei promov?rilor din ultimul an, impresia noastr? a fost c?

Consiliul Superior al Magistraturii promoveaz? persoane în func?ii doar deoarece dore?te a?a, chiar dac? activitatea anterioar?, chiar dac? reputa?ia unui judec?tor sau performan?ele personale dicteaz? o alt? solu?ie.”

Europa Liber?: De ce a?i ajuns la concluzia asta?

Vladislav Gribincea: „Deoarece avem un Colegiu de selec?ie, care are criterii destul de detaliate de evaluare a candida?ilor în vederea numirii sau promov?rii. Candida?ii cu cel mai înalt punctaj deseori nu iau func?iile cele mai bune în sistem, iar candida?ii cu punctaj slab sau chiar cel mai slab sunt promova?i. ?i bineîn?eles c? o astfel de situa?ie genereaz? foarte multe întreb?ri ?i neîncredere în Consiliul Superior al Magistraturii.”

This entry was posted on Monday, February 9th, 2015 at 6:38 pm and is filed under Mass-media despre noi
You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Both comments and pings are currently closed.